

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Ursu Dorin xxxxxx, născut la xxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: de la 17.03.2014, până la data de 04.06.2019

Instanța de apel: de la 24.06.2019, până la data de 02.06.2020

Instanța de recurs ordinar: de la 10.08.2020, până la data de 16.12.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 04 iunie 2019, Ursu Dorin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani/cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 Cod penal, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate față de Ursu Dorin pentru un termen de probațiune de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către Zubrițchi Ruslan, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța civilă.

Instanța s-a expus și asupra corpului delict.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ursu Dorin, deținând în temeiul Ordinului MAI nr. 171 EF din 06 mai 2011 funcția de Șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de

poliție Pociumbeni al CPr Rîșcani, având gradul special de locotenent de poliție, fiind în virtutea prevederilor art. 123 Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, contrar prevederilor art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1959, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997, alin.(2) art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art.art.12-15 din Legea Republicii Moldova nr.416-XII din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, lit. a) -b) pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe

nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar alia, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a comis un act de tortură în privința lui Zubrițchi Ruslan în următoarele circumstanțe:

Așa, Ursu Dorin, la 12 iunie 2012, aproximativ între orele 19³⁰-21⁰⁰, având scopul obținerii ilegale a informațiilor vizând descoperirea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor din magazinul „Univers Coop” din s. Pociumbeni raionul Rîșcani, suspectându-l fără careva date obiective în comiterea infracțiunii de furt pe locuitorul s. Pociumbeni, raionul Rîșcani, Zubrițchi Ruslan, l-au dus pe ultimul în biroul postului de poliție, amplasat în primăria s. Pociumbeni, raionul Rîșcani.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, în intervalul de timp cuprins între orele 19³⁰ -21⁰⁰ dat fiind faptul că Zubrițchi Ruslan a negat categoric comiterea infracțiunii cercetate, având drept scop tacit, de a obține ilegal informații, vizând descoperirea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor din magazinul „Univers Coop” din s. Pociumbeni, raionul Rîșcani, l-a lovit pe Zubrițchi Ruslan de mai multe ori cu pumnii și cu o bucată de lemn presat peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 112 „D” din 10.08.2012, vătămări corporale ușoare sub formă de: traumă cranio-cerebrală închisă cu comoție cerebrală, hematome în regiunea parieto-occipitală pe centru

și a articulației cotului drept.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, după indicii calificativi: provocarea, în mod intenționat a unei dureri puternice fizice unei persoane, în special cu scopul de a obține de la aceasta persoană informații și mărturisiri, dacă o temenea durere este provocată de o persoană cu funcție de răspundere, săvârșită cu folosirea altor instrumente adaptate în scopuri speciale de tortură.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Rîșcani, Livia Donos și de către avocatul Sergiu Balaban în interesele inculpatului Ursu Dorin.

3.1 Procurorul a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care lui Ursu Dorin să-i fie numită pedeapsa în baza art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 3 ani.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a indicat că:

- pedeapsa stabilită de prima instanță, o consideră vădit neproportională celor comise de inculpat și urmările produse. Este de părere că instanța de judecată, la stabilirea pedepsei, s-a abătut de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art.75 Cod penal;

- nu este de acord cu faptul aplicării de către prima instanță a prerogativelor art.90 Cod penal față de Ursu Dorin, considerând o atare soluție ca fiind neîntemeiată.

3.2 Avocatul Sergiu Balaban în interesele inculpatului Ursu Dorin a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului, pe motiv că nu s-a constatat existența infracțiunii prevăzute la art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, ori recalificarea în baza art.309 alin.(1) Cod penal a acțiunilor inculpatului, iar ulterior să fie dispusă încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Să fie constatat că au avut loc încălcări a drepturilor privind condițiile de detenția garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată să fie constată deținerea continuă excesivă a lui Ursu Dorin în arest timp de 4 luni și 25 zile, iar în legătură cu aflarea excesivă în arest în condiții precare să fie aplicate

dispozițiile art. 385 alin.(6) Cod de procedură penală în sensul eliberării inculpatului de executarea pedepsei, în cazul aplicării pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

În argumentarea cerințelor invocate în apel, avocatul Balaban Sergiu a invocat că:

- lipsește baza probantă ce ar demonstra vinovăția lui Ursu Dorin în comiterea infracțiunii incriminate;

- în cazul emiterii unei sentințe de condamnare, instanța trebuie să se conformeze prevederilor art.384 alin.(3), art.385 alin.(1) pct.1-4, art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căroră vinovăția inculpatului trebuie confirmată prin ansamblul de probe, cercetate de instanța de judecată. Însă la caz, acuzarea nu a probat vinovăția inculpatului;

- prin prisma prevederilor art.24 alin.(3) și art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, consideră că instanța urma să admită poziția apărării și să excludă din rechizitoriu probele acuzării indicate în lista de probe și puse la baza învinuirii, care sunt contradictorii;

- consideră a fi inadmisibile ca probe concludente și pertinente declarațiile martorilor acuzării Albina Ecaterina, Albina Mihaela invocând relația de rudenie între martori și inculpatul Ursu Dorin, precum și despre faptul că nu sunt martori oculari și declarațiile acestora au fost contradictorii cu explicațiile depuse inițial de partea vătămată;

- a invocat asupra încălcării principiului contradictorialității prevăzut la art.24 Cod de procedură penală, or, la etapa urmăririi penale martorii nominalizați au fost audiați în lipsa părții apărării;

- a menționat că, pînă la înaintarea celui de al doilea rechizitoriu în instanța de judecată, apărarea nu a făcut cunoștință oficial cu materialele cauzei și a fost lipsită de drepturile procesuale oferite la această etapă prin prevederile art.293-296 Cod de procedură penală;

- la f.d. 147 este anexat rechizitoriul întocmit la 27.06.2013, iar la f.d.213 deja este scrisoarea de informare despre terminarea urmăririi penale repetat și un alt rechizitoriu întocmit deja la 28.02.2014, însă lipsește procesul-verbal despre informare și aducere la cunoștință a materialelor dosarului;

- făcând referire la declarațiile părții vătămate Zubrițchi Ruslan, a invocat asupra nepertinenței acestora ca probă, fiind contradictorii atât pe parcursul urmăririi penale, cât și a judecării cauzei. Este de părere că declarațiile părții vătămate sunt combătute prin declarațiile inculpatului, iar prin alte probe acumulate pe caz declarațiile părții vătămate nu sunt

confirmate. Datorită divergenței dintre declarațiile părții vătămate și a inculpatului, consideră că organul de urmărire penală în mod obligatoriu urma să dispună confruntarea dintre inculpat și partea vătămată;

- în procesul-verbal de prezentare a materialelor din 24.06.2013, la rubrica cereri și demersuri, Ursu Dorin a solicitat audierea martorilor apărării, precum și efectuarea confruntării cu partea vătămată, însă a primit refuz;

- în ședința de judecată acuzatorul de stat a dat citire probelor potrivit cărora este demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, însă nu a deslușit în ce mod flecare probă dovedește faptul dat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2020, apelul procurorului și apelul avocatului Balaban Sergiu în numele inculpatului Ursu Dorin au fost respinse ca nefondate, și menținută sentința atacată fără modificări.

4.1 Potrivit deciziei, instanța de apel ținând cont de prevederile art.27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, lea dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, constatând că acestea în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului Ursu Dorin în comiterea infracțiunii imputate potrivit art.309 alin.(3) lit. e) Cod penal.

Instanța de apel a reținut declarațiile părții vătămate, a martorilor audiați în cadrul ședințelor de examinare a cauzei penale în prima instanță, precum și documentele, procesele-verbale ale acțiunilor procesuale.

Instanța de apel a concluzionat că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii este dovedită prin prisma următoarelor probe: proces-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2012 (f.d.24-26, vol. I); planșa fotografică anexată la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2012 (f.d.27-29, vol. I); ordonanța privind recunoașterea obiectului în calitate de corp delict și anexare la materialele cauzei penale din 11.07.2012 (f.d.54, vol. I); raportul de constatare medico-legală nr. 167 din 14.06.2012(f.d.38, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 112 "D" din 10.08.2012, (f.d. 107, vol. I).

Instanța de apel a stabilit că acțiunile inculpatului Ursu Dorin însușesc elementele componente anume a infracțiunii incriminate de art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, și a considerat nefondate alegațiile părții

apărării, prin care pretinde, că faptei inculpatului Ursu Dorin i s-a dat o calificare eronată, precum a considerat ca nefondate și argumentele prin care se susține că nu a fost probată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

În urma cercetării judecătorești instanța de apel a consemnat că, doar nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Ursu Dorin în comiterea infracțiunii incriminate nu reprezintă în sine un argument temeinic pentru achitarea acestuia, deoarece probele cercetate în prima instanță, examinate suplimentar în instanța de apel, dovedesc în mod direct existența faptului infracțiunii incriminate de art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, precum și vinovăția lui Ursu Dorin în comiterea acesteia.

Instanța de apel a reținut declarațiile părții vătămate Zubrițchi Ruslan, care a indicat că anume Ursu Dorin i-a aplicat lovitura cu lemnul peste mână, în biroul de la primărie, pentru ca să recunoască comiterea unui furt. În urma efectuării expertizei judiciare față de Zubrițchi Ruslan, s-a întocmit raportul de expertiză medico-legală nr. 112 "D". La efectuarea expertizei, medicului legist i-a fost pus în sarcină să stabilească dacă Zubrițchi Ruslan are careva leziuni corporale, dacă acestea au putut fi cauzate la 12.06.2012, expertul judiciar a stabilit că leziunile suportate de Zubrițchi Ruslan corespund categoriei vătămări corporale și nu este exclus faptul apariției hematomului din regiunea articulației cotului drept în urma loviturii cu un obiect din lemn cu muchie, de formă alungită.

Instanța de apel a considerat proba în cauză ca fiind pertinentă și concludentă, iar în coroborare cu declarațiile părții vătămate și a altor probe din cele cercetate suplimentar în instanța de apel dovedește că Zubrițchi Ruslan a fost maltratat cu folosirea unei bucați de lemn presat.

Instanța de apel a reținut, că potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2012, efectuându-se percheziția în biroul șefului de post amplasat în clădirea Primăriei sat. Pociumbeni, raionul Rîșcani, organul de urmărire penală a depistat în safeul din birou o bucată de lemn.

Instanța de apel a mai notat că, prin declarațiile martorilor Baibarac Valentin, Rusu Mihaela, Albina Ecaterina se dovedește că semnele de violență de pe corpul lui Zubrițchi Ruslan au fost observate după ce Zubrițchi Ruslan a fost reținut la primărie. Prin acestea se exclude presupunerea că Zubrițchi Ruslan ar fi fost maltratat în alte circumstanțe decât cele invocate de el. Cel puțin, pe caz nu au fost administrate probe menite să dovedească contrariul celor constatate de organul de urmărire penală și reținute în rechizitoriul.

Cu referire la dovedirea vinovăției inculpatului Ursu Dorin în comiterea infracțiunii imputate, instanța de apel a reținut declarațiile părții vătămate Zubrițchi Ruslan, or, acestea sunt apreciate ca fiind veridice, dat fiind faptul coinciderii circumstanțelor relatate de partea vătămată pe marginea prezentei cauze penale cu circumstanțele de fapt stabilite prin celelalte probe administrate pe caz.

Instanța de apel a considerat, ca fiind nefondat argumentul apărătorului privind lipsa bazei probante ce ar demonstra comiterea de către Ursu Dorin a infracțiunii prevăzute la art.309¹ alin.(3) lit. e). Prin ansamblul probelor cercetate în prima instanță, supuse unei cercetări suplimentare în instanța de apel, s-a dovedit cu certitudine realizarea laturii obiective a infracțiunii de către Ursu Dorin prin intenție directă, cu scopul obținerea de la persoana efectiv torturată a mărturisirilor despre presupusa comitere a unei infracțiuni.

Instanța de apel, a respins alegațiile avocatului prin care susține că prima instanță a emis sentința cu derogări de la prevederile art.24 alin.(3) și art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, întrucât instanța de apel, verificând temeinicia argumentului în cauză, nu a constatat o careva încălcare a dreptului părții apărării de a avea acces la probe. Or, prin scrisoarea nr.276 din 03.03.2014 (f.d.222, vol. I) se dovedește că organul de urmărire penală a remis în adresa inculpatului Ursu Dorin copia rechizitoriului pe dosarul penal nr.xxxxxxxxxxxx de învinuire a acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a respins argumentul invocat de avocatul apelant cu privire la combaterea declarațiilor părții vătămate prin declarațiile depuse de inculpat. Acceptarea unei atare idei ar contravine principiului echității procesului penal, or, fiind reținut că circumstanțele descrise de partea vătămată Zubrițchi Ruslan sunt fortifiante inclusiv și prin alte probe administrate în prezenta cauză penală, instanța lea acordat o concludență suficientă.

Instanța de apel a remarcat că declarațiile părții vătămate, spre deosebire de cele a inculpatului, au fost depuse sub jurământ. Nu în zadar legiuitorul a statuat ca declarațiile părții vătămate în cauza penală să fie depuse sub jurământ, în acest sens asigurându-se o solemnitate a procesului judiciar, cât și prezumția că la depunerea declarațiilor persoana audiată în mod conștiincios a spus adevărul.

Cu referire la neefectuarea acțiunii procesuale de confruntare dintre inculpat și partea vătămată, instanța de apel a stabilit întâi de toate că art.

113 Cod de procedură penală nu instituie sub forma unei obligații a organului de urmărire penală efectuarea acestei acțiuni. Sub rezerva prevederilor alin.(2) al normei menționate, instanța de apel a evidențiat că participanții la proces nu sunt îngreunați în dreptul de a solicita efectuarea confruntării.

Studiind materialele cauzei penale supusă judecării, instanța de apel a constatat că solicitarea părții apărării în persoana avocatului Gangura Grigoriei, ca apărător al învinuitului Ursu Dorin, cu referire la efectuarea confruntării dintre partea vătămată Zubrițchi Ruslan și învinuitul Ursu Dorin. Cerința în cauză a fost invocată în conținutul procesului-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală (f.d. 142, vol. I).

Soluționând chestiunea dată, prin ordonanța din 25.06.2013, procurorul în Procuratura raionului Rîșcani a respins demersul avocatului Gangura Grigorie. La adoptarea soluției, procurorul a reținut că nu este posibilă efectuarea confruntării pe motiv că învinuitul Ursu Dorin a părăsit teritoriul țării la 22.04.2013.

Instanța de apel a reținut că confruntarea poate avea loc la etapa urmăririi penale și poate fi desfășurată doar cu prezența nemijlocită a participanților la procesul penal, între declarațiile cărora există divergente.

Privitor la cerința înaintată prin apelul avocatului Balaban Sergiu în interesele inculpatului Ursu Dorin, potrivit căreia solicită recalificarea faptei inculpatului în baza art.309 alin.(1) Cod penal și încetarea procesului penal pe motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere penală, instanța de apel a găsit atare revendicare ca fiind nefondată.

Instanța de apel a reținut că prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012 a fost abrogat art.309¹ Cod penal. Prin aceeași lege s-au adus amendamente și modificări unui șir de acte legislative, cu scopul intensificării activității și ridicarea eficienței în combaterea torturii, printre care și Codului penal, fiind introdus art.166¹ Cod penal - Tortura, tratamentul inuman sau degradant.

Tortura, ca faptă prejudiciabilă precum în speța în cauză, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252 nu a fost decriminalizată, rămânând în continuare penalizate faptele prejudiciabile comise de colaboratorii de poliție în baza art.166¹ Cod penal. Fapta reținută lui Ursu Dorin, în circumstanțele constatate și adevărate, poate suferi recalificare doar în baza art. 166¹ Cod penal.

Ținând cont de prevederile art.325 Cod de procedură penală, ce reglementează limitele judecării cauzei, pentru a nu admite agravarea situației inculpatului, instanța de apel a stabilit ca fiind oportun menținerea calificării faptelor inculpatului Ursu Dorin în baza art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, pentru care legea penală prevedea o pedeapsă mai blândă comparativ cu sancțiunea art.166¹ Cod penal.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apărătorului inculpatului, care a pledat pentru o sentință de achitare, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, vinovăția inculpatului s-a confirmat indubitabil.

Instanța de apel a remarcat că, argumentele expuse în cererea de apel înaintată de avocat în numele inculpatului, sunt nefondate, nu corespund realității, fiind combătute în totalitate prin conținutul sentinței atacate, în care instanța de fond și-a argumentat pe deplin poziția adoptată.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod Penal, instanța de apel, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Ursu Dorin, a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod Penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Alegațiile acuzatorului de stat precum că, prima instanță incorect a individualizat pedeapsa, numindu-i lui Ursu Dorin o pedeapsă prea blândă, instanța de apel lea considerat neîntemeiate.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art.7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii comise, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, de personalitatea inculpatului, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are un copil minor la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii, precum și, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de

restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar, de către Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului.*

5.1 Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, invocând incidența pct. 6), 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în latura contestată, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ursu Dorin să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 3 (trei) ani. În rest decizia să fie menținută fără modificări.

Pledând pentru o asemenea soluție, procurorul a menționat că:

- pedeapsa stabilită inculpatului Ursu Dorin este prea blândă și neechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului;

- instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului Ursu Dorin nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise de către acesta, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii inclusiv, de comportamentul inculpatului care pe parcursului procesului penal nu a conlucrat cu organul de urmărire penală, nu și-a recunoscut vina în cele incriminate, nu s-a căit sincer de fapta comisă, nu a achitat prejudiciul părții vătămate;

- pedeapsa stabilită inculpatului Ursu Dorin este vădit ne proporțională faptei comise de către acesta și urmărilor produse, cu abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod Penal și art.61 Cod Penal;

- Ursu Dorin, va sta pe calea corijării doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 6 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 3 (trei) ani.

- instanța de apel nu a clarificat obiectiv, în comparație cu prima instanță, corectitudinea stabilirii pedepsei penale inculpatului Ursu Dorin

astfel, a adoptat o decizie neargumentată în această latură.

5.2 Avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului, invocând incidența pct. 6), 8) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, pronunțarea unei decizii de admitere parțială a cererii de apel a apărătorului Balaban Sergiu în numele inculpatului Ursu Dorin și respingerii integrale a cererii de apel a procurorului, casarea Sentinței Judecătorei Drochia Sediul Rîșcani din 04 iunie 2019 cu rejudecarea cauzei în partea recalificării acțiunilor inculpatului în temeiul art. 309 alin.(1) Cod penal, emiterea unei decizii noi după cum urmează: A recalifica acțiunile incriminate în temeiul alin.(1) art. 309 Cod penal și în temeiul art. 60 alin. 1, lit. b), coroborat cu art. 16 alin. (3) Cod penal, art. art. 274 punct.4); 285 alin.(2); 391 alin.1 p.6 Cod de procedură penală a înceta procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art. 309 alin.(1) Cod penal.

În susținerea recursului privind incidența pct. 6), 8) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului a menționat motivele conținute la punctul 4.2 și 4.3, din cererea de apel declarată în numele inculpatului la data de 20 iunie 2019 (f.d.176-177, vol. I), precum și concluzia instanței de apel conținută la pct. 9 și 12 în decizia sa (f.d.245 și 247c).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat.

În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

6.1 Cu referire la circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului (pct. 5.1 din decizie), în opinia căruia pedeapsa stabilită de către instanța de fond și menținută de instanța de apel este vădit neproportională faptei comise și urmărilor produse, conținând abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, colegiul penal remarcă faptul că, argumentele recursului se axează doar pe simplul dezacord cu pedeapsa stabilită, acuzatorul de stat pledând în continuare pentru casarea parțială deciziei și sentinței, în partea individualizării pedepsei.

Acest argument, în raport cu circumstanțele cauzei, este unul neîntemeiat deoarece, este cert că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că inculpatului Ursu Dorin, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. e) Cod penal, prin expunerea detaliată a motivelor ce au precedat soluției adoptate, instanța de apel i-a stabilit făptașului o pedeapsă legală și echitabilă.

Este de menționat că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei,

o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, instanța de apel și-a motivat concluziile prin statuarea faptului că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod Penal în coraport cu prevederile art. 90 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În contextul expus, raportat speței, Colegiul penal atestă că la stabilirea pedepsei, instanțele de fond și de apel just și argumentat au ținut cont de gradul de pericol al infracțiunii comise, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, de personalitatea inculpatului, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are un copil minor la întreținere, nu este angajat în câmpul muncii, precum și, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită, precum și de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, ambele instanțe au cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal remarcă și respectarea de către instanțe a prevederilor art.90 din codul penal, conform căruia, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Ursu Dorin a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în conformitate cu prevederile legale și care corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4.1 din decizie*).

Colegiul penal notează că, instanța de apel și-a argumentat just concluziile sale, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește, fapt ce corespunde jurisprudenței CtEDO (cauza Albert vs. România din 16.02.2010), în care Curtea statuează că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal remarcă faptul că, motivele invocate în recurs au constituit obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 14-17 din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

6.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului.

Colegiul penal reține că recursul apărării este fondat în drept inclusiv pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), Cod de procedură penală că *motivarea soluției nu există, iar cea formală indicată este expusă foarte*

neclar, nu au fost întrunite elementele infracțiunii (pct. 5.1. din decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările relevate în descriptivul hotărârilor atacate, care ar fi erorile concrete de fapt sau de drept, și din care considerente întemeiate, decizia instanței de apel ar fi una superficial și formal motivată.

Colegiul penal reține din textul hotărârii atacate, că instanța de apel și-a motivat suficient și clar soluția în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, iar decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de către avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului (*pct. 5-18 din decizia atacată*).

În fapt, nu s-a constatat încălcarea unor drepturi și libertăți fundamentale ale condamnatului Ursu Dorin prin prisma jurisprudenței CEDO, iar decizia corespunde prevederilor de procedură penală, fiind legală și întemeiată. În acest sens instanța de recurs respinge criticile recurentului, precum că hotărârea instanței de apel este nemotivată.

Colegiul penal, din esența criticilor formulate, atestă că poziția părții apărării se concentrează mai mult asupra temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Decizia instanței de apel în partea calificării infracțiunii, determinării și constatării juridice a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile constatate și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală, este emisă în conformitate cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod penal,

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al apărării, ne fiind indicate concrete erori de drept, clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2. și 4.1* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe cercetate și consemnate în procesul-verbal, în special, declarațiile părții vătămate,

ale martorilor, proces-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2012 (f.d.24-26, vol. I); planșa fotografică anexată la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2012 (f.d.27-29, vol. I); ordonanța privind recunoașterea obiectului în calitate de corp delict și anexare la materialele cauzei penale din 11.07.2012 (f.d.54, vol. I); raportul de constatare medico-legală nr. 167 din 14.06.2012(f.d.38, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 112 "D" din 10.08.2012, (f.d. 107, vol. I).

Toate aceste probe au fost apreciate de ambele instanțe în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând argumentat și detaliat motivele pentru care a respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, ca provocarea, în mod intenționat a unei dureri puternice fizice unei persoane, în special cu scopul de a obține de la aceasta persoană informații și mărturisiri, dacă o temenea durere este provocată de o persoană cu funcție de răspundere, săvârșită cu folosirea altor instrumente adaptate în scopuri speciale de tortură.

În opinia, Colegiului penal probele nominalizate supra și examinate în ansamblu prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt din care rezultă că, Ursu Dorin a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, consecințele produse fiind în raport de cauzalitate cu faptele săvârșite.

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, (*pct. 5.2. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens

decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 10-13 din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 parag. 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999). 12

Prin urmare, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticile din cererea de recurs înaintată de avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului nu și-au găsit confirmare.

6.3 Împrejurările enunțate denotă în mod concludent, că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că

recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către avocatul Balaban Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Ursu Dorin xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 ianuarie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda